

Поводження з пестицидами

Надзвичайно важлива інформація
для фермерів і керівників сховищ

Кілька країн, що не входять до ЄС, є великими нетто-експортерами олійних культур, переважно соєвих бобів, насіння соняшнику та, меншою мірою, насіння ріпаку. Значні обсяги цих олійних культур призначені для країн Європейського Союзу (ЄС), зокрема Австрії, Бельгії, Німеччини, Нідерландів та Іспанії. Дуже важливо, щоб насіння олійних культур не містило залишків пестицидів у кількостях, які не відповідають нормам ЄС.

Регламент ЄС № 396/2005 установлює високий рівень захисту споживачів і гармонізовані положення в межах ЄС щодо максимальних залишкових рівнів (MRL) у/на продуктах харчування рослинного та тваринного походження. Це стосується свіжих харчових продуктів і (необроблених) товарів, які можуть містити залишки пестицидів.

Наявні MRL для всіх схвалених активних речовин регулярно переглядаються в ЄС. Щоб дізнатися, який MRL застосовний для конкретної культури та конкретного пестициду, можна переглянути [базу даних](#) на вебсайті ЄС. MRL можна переглядати за культурами, групами культур, кодами культур або пестицидами всіма мовами ЄС.

Надмірні залишкові рівні пестицидів, що утворюються через їх неналежне використання, можуть вплинути на здоров'я споживачів. Це часто заважає торговцям і переробній промисловості купувати насіння олійних і зернових культур, оскільки законодавство забороняє нам розміщувати ці продукти на ринках ЄС для харчових продуктів і (або) кормів.

Видалення наявних MRL після непоновлення інформації про активні речовини

Дозвіл ЄС на засоби захисту рослин (Регламент (ЄК) № 1107/2009) базується на попередніх критеріях безпеки, так званих критеріях «відсікання». Активні речовини, небезпечні для здоров'я чи навколишнього середовища, не будуть схвалені виключно на підставі ризику, який вони становлять. Жодна подальша оцінка ризику не застосовуватиметься.

Через непоновлення інформації про активні речовини, які відповідають критеріям «відсікання» для здоров'я людини, дозволи на засоби захисту рослин, що містять ці речовини, скасовуються, а наявні MRL видаляються (тобто встановлюються на рівні 0,01 мг/кг або відповідної межі кількісного визначення). MRL можуть набути законної сили вже через 6 місяців після дати набрання чинності відповідним Регламентом. Якщо не вжити відповідних заходів, такі зміни MRL можуть створити багато проблем та порушити торгівлю культурами з третіх країн із ЄС.

Допуски для імпорту також під загрозою. Допуски для імпорту – це MRL, засновані на зареєстрованому використанні за межами ЄС, щоб дозволити імпорт товарів з-за кордону. Вони стосуються певних пестицидів, які заборонені в ЄС, без ризику для здоров'я чи навколишнього середовища, щоб сприяти міжнародній торгівлі. ЄС дедалі сильніше схильється до відмови від допусків для імпорту.

У ці процеси можуть утручатися органи влади країн, що не входять до ЄС¹. Якщо не було розпочато поновлення або були відкликани заявки щодо активної речовини, інформація про дату закінчення строку дії дозволу є загальнодоступною на вебсайті [Базис даних пестицидів ЄС](#).

1) G/SPS/GEN/1494/Rev.1 Комітет із санітарних та фітосанітарних заходів – поточний перегляд максимальних залишкових рівнів пестицидів у Європейському Союзі – повідомлення Європейського Союзу – перегляд

Максимальні допустимі залишкові рівні в ЄС (MRL у ЄС – невичерпний перелік)

Регламент ЄС може бути змінений. Найновіша інформація міститься в Базі даних пестицидів ЄС

Назва пестициду (визначення MRL)	Номер CAS	Застосування	Статус у ЄС	Дата закінчення строку дії дозволу	MRL у ЄС (поточні максимальні рівні)					Довідкова інформація з Баз даних пестицидів ЄС	
					Насіння соняшнику	Насіння ріпаку	Соеві боби	Насіння льону	Кукурудза	Активні речовини – подробиці про активні речовини	MRL – залишки пестицидів і максимальні залишкові рівні (мг/кг)
Антрахінон	84-65-1	Репелент	✘		0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	посилання	посилання
2,4-Д	94-75-7	Гербіцид, регулятор росту рослин	✘	31.12.2030	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	посилання	посилання
Ацетаміпрід	135410-20-7	Інсектицид	✘	28.02.2033	0,01	0,4	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Ацетохлор	34256-82-1	Гербіцид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Азоксистробін	131860-33-8	Фунгіцид	✘	31.12.2024	0,5	0,7	0,5	0,4	0,02	посилання	посилання
Біфентрин	82657-04-3	Інсектицид, акарицид	✘		0,02	0,05	0,3	0,02	0,05	посилання	посилання
Біфеніл	92-52-4	Фунгіцид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Боскалід	188425-85-6	Фунгіцид	✘	15.04.2026	1	1	3	1	0,15	посилання	посилання
Бромуконазол	116255-48-2	Фунгіцид	✘	31.01.2024	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Бутахлор	23184-66-9	Гербіцид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Каптан	133-06-2	Фунгіцид, бактерицид	✘	15.11.2024	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	посилання	посилання
Карбендазим	10605-21-7	Фунгіцид	✘		0,1	0,1	0,2	0,1	0,01	посилання	посилання
Карбофуран	1563-66-2	Інсектицид, нематоцид, акарицид	✘		0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	посилання	посилання
Хлорфенапір	122453-73-0	Інсектицид, акарицид, мітицид	✘		0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	посилання	посилання
Хлормекват	7003-89-6	Регулятор росту рослин	✘	28.02.2027	0,01	7	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Хлорпірифос	2921-88-2	Інсектицид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Хлорпірифос-метил	5598-13-0	Інсектицид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Клофентезин	74115-24-5	Акарицид	✘	11.11.2023	0,05	0,05	0,05	0,05	0,02	посилання	посилання
Клотіанідин*	210880-92-5	Інсектицид	✘		0,02 (0,01*)	0,02 (0,01*)	0,02 (0,01*)	0,02 (0,01*)	0,02 (0,01*)	посилання	посилання
Циперметрин	52315-07-8	Інсектицид	✘	31.01.2029	0,2	0,2	0,05	0,2	0,3	посилання	посилання
Ципроконазол	94361-06-5	Фунгіцид	✘		0,05 (0,01*)	0,4	0,07	0,05 (0,01*)	0,1 (0,01*)	посилання	посилання
Дельтаметрин ¹	52918-63-5	Інсектицид	✘	15.08.2026	0,05 (0,01*)	0,2	0,02 (0,01*)	0,02 (0,01*)	2	посилання	посилання
Дихлофос	62-73-7	Інсектицид, акарицид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Диметоат	60-51-5	Інсектицид, акарицид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Дикват	2764-72-9	Гербіцид	✘		0,9	1,5	0,3	5	0,02	посилання	посилання
Дитіокарбамати	–	Фунгіцид, інсектицид	✘		0,1	0,5	0,1	0,1	0,05	посилання	посилання
Флуазіафоп-П	69335-91-7	Гербіцид	✘	31.05.2026	0,1	9	15	9	0,01	посилання	посилання
Флубендамід	272451-65-7	Інсектицид	✘	31.08.2024	0,01	0,01	0,3	0,01	0,02	посилання	посилання
Флуопірам	658066-35-4	Фунгіцид, нематоцид	✘	31.01.2024	0,7	1	0,2	0,01	0,02	посилання	посилання
Флутріафол	76674-21-0	Фунгіцид	✘		0,02	0,5	0,4	0,02	0,01	посилання	посилання
Флувалінат	102851-06-9	Інсектицид, акарицид	✘	31.08.2024	0,01	0,02	0,01	0,02	0,01	посилання	посилання
Фозетил-алюміній	39148-24-8	Фунгіцид, бактерицид	✘	15.03.2025	2	2	2	2	2	посилання	посилання
Глюфосинат	51276-47-2	Гербіцид	✘		0,03	1,5	2	0,03	0,1	посилання	посилання
Гліфосат	1071-83-6	Гербіцид	✘	15.12.2033	20	10	20	10	1	посилання	посилання
Галфенпрокс	111872-58-3	Інсектицид, акарицид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Галоксифол*	69806-34-4	Гербіцид	✘		0,4 (0,3)*	0,2 (0,05)*	0,5	0,01 (0,05)*	0,01	посилання	посилання
Гептахлор	76-44-8	Інсектицид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Імідаклопрід	138261-41-3	Інсектицид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Індоліацетова кислота	87-51-4	Регулятор росту рослин	✘		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	посилання	посилання
Лямбда-цигалотрин	68085-85-8	Інсектицид	✘	31.03.2024	0,2	0,2	0,05	0,2	0,02	посилання	посилання
Малатіон	121-75-5	Інсектицид, акарицид	✘	31.07.2026	0,02	0,02	0,02	0,02	8	посилання	посилання
МЦПА та МЦПБ	94-74-6	Гербіцид	✘	15.08.2026	0,1	0,1	0,1	0,1	0,05	посилання	посилання
Мепікват	15302-91-7	Регулятор росту рослин, гербіцид	✘	29.02.2024	40	15	0,05	40	0,02	посилання	посилання
Паракват	4685-14-7	Гербіцид	✘		0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	посилання	посилання
Пірімфос-метил	29232-93-7	Інсектицид, акарицид	✘	15.06.2025	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	посилання	посилання
Процимідон	32809-16-8	Фунгіцид	✘		0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	посилання	посилання
Пропаргіт	2312-35-8	Акарицид	✘		0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	посилання	посилання
Тебуконазол	107534-96-3	Фунгіцид, регулятор росту рослин	✘	15.08.2026	0,02	0,5	0,15	0,6	0,02	посилання	посилання
Тетраметрин	7696-12-0	Інсектицид	✘		0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	посилання	посилання
Тіаклопрід	111988-49-9	Інсектицид, моллюскоцид	✘		0,02	0,6	0,02	0,02	0,01	посилання	посилання
Тіаметоксам*	153719-23-4	Інсектицид	✘		0,02 (0,01*)	0,02 (0,01*)	0,04 (0,01*)	0,02 (0,01*)	0,05 (0,01*)	посилання	посилання

1) Дитіокарбамати, зазначені як CS2, включно з манебом, манкоцебом, метирамом, пропінебом, тирамом

* = нові MRL установлені в нових регламентах, ще не застосовуються

Загальні рекомендації для фермерів

(Належна сільськогосподарська практика)

- Переконайтеся, що постачальник пестицидів відомий. Не купуйте пестициди з невідомих джерел. Зростає торгівля пестицидами, що є підробленими та не відповідають вимогам законодавства. Такі пестициди можуть містити заборонені речовини та становити небезпеку для здоров'я людини та (або) тварин та (або) навколишнього середовища. Унаслідок цього оброблені культури можуть не відповідати вимогам для продажу, бо непридатні для споживання людиною та (або) тваринами.
- Переконайтеся, що дотримані інтервали перед збиранням урожаю щодо всіх хімікатів, які застосовуються до культури. Інакше залишки цих хімікатів залишатимуться в олійних культурах і ці культури буде неможливо продавати, оскільки вони не відповідатимуть Регламенту ЄС № 396/2005.
- Переконайтеся в дотриманні рекомендованих доз під час обприскування культур пестицидами. Після обприскування дозами, вищими за рекомендовані, зібране насіння олійних культур міститиме високі залишкові рівні пестицидів та не буде відповідати вимогам ЄС щодо максимальних залишкових рівнів (MRL). Недотримання рекомендованих доз також може загрожувати здоров'ю та безпеці працівників.
- Висаджуючи різні види культур на сусідніх полях, переконайтеся, що пристрій для розпорощення налаштовано правильно, щоб мінімізувати перенесення пестициду на сусідні культури. Не розпорощуйте пестициди під час сильного вітру.
- Переконайтеся, що під час перевезення насіння олійних культур транспортні засоби повністю чисті, тобто не забруднені хімікатами чи іншими токсичними речовинами, які могли перевозитися раніше в тому самому транспортному засобі.
- Хімікати слід зберігати в господарстві окремо від зерна та насіння олійних культур. Пакування пестицидів має бути повністю герметичним, щоб уникнути їх витоку.
- Переконайтеся, що будь-які види добрив, мастильних матеріалів або палива та мастил для електромобілів зберігаються окремо від зерна та олійних культур.
- Переконайтеся, що насіння для посіву відокремлено від того, що призначене для продажу, та не забруднене пестицидами.
- Переконайтеся, що процеси сушіння насіння олійних культур і горіхів перед екстракцією олії перебувають під контролем. Під час сушіння можуть утворюватися біфеніл, антрахінон і 2-фенілфенол, що міститимуться в рослинних оліях. Незважаючи на те, що вони не використовуються як пестициди, їх присутність регулюється [Регламентом ЄС № 396/2005](#). Загалом під час непрямого сушіння утворюється менша кількість цих речовин порівняно з прямим сушінням. Зміни в техніці, обладнанні, паливі та процесі сушіння також можуть допомогти зменшити утворення цих речовин під час сушіння.
- Переконайтеся, що використання добрив або біостимуляторів не порушує відповідності MRL у ЄС (наприклад, продукти, що містять фосфонати, можуть спричинити перевищення MRL для фозетил-алюмінію).

Загальні рекомендації для керівників сховищ

- Переконайтеся, що ємності із силосом цілі та їхній уміст не забруднює зерно або олійні культури, що зберігаються,
- Очищуйте внутрішні стінки бункера кожного разу, коли плануєте зберігати інше насіння олійних культур або зерно, щоб уникнути змішування. Очищення внутрішніх стінок бункера має вирішальне значення, якщо останнім продуктом, що зберігався, було зерно або насіння олійних культур, оброблене пестицидами. Очищуйте транспортувальні лінії (транспортери, стрічки тощо) щоразу, коли відбувається зміна товару, особливо коли крізь них проходить картопля, насіння олійних культур або зерно, оброблене пестицидами.
- Зберігання пестицидів дозволене для обробки лише зерна, але не насіння олійних культур, за винятком фосфіну. Комахи рідко нападають на насіння олійних культур, тому профілактичні заходи можна оцінювати в кожному конкретному випадку залежно від ситуації.
- У разі необхідності обробки пестицидами зерна, що зберігається, на місці має бути журнал обробок. Це гарантує можливість відстеження будь-якої можливої поточної проблеми на всьому ланцюжку постачання (від фермера до споживача). У цьому журналі слід фіксувати:
  - дату;
  - час розпорощення;
  - тип активних речовин;
  - кількість застосованого пестициду;
  - очищення транспортерів після обробки;
  - підпис оператора та пояснення щодо виду очищення.
- Якщо в сховищах наявне обладнання для обприскування зернових культур, переконайтеся, що перед переміщенням насіння олійних культур крізь транспортери систематично перевіряються такі аспекти:
  - попереднє зерно видалене зі стрічок або транспортерів;
  - транспортери / конвеєрні стрічки очищені, та будь-які залишки пестицидів видалені;
  - обладнання для розпорощення вимкнено;
  - немає витікання з насадок на стрічки / транспортери.

Мають бути доступні задокументовані докази цих перевірок.

Що ще можна зробити?

Під час зберігання використовуйте лише фосфін, пестицид із низьким залишковим вмістом, який також дозволений для зерна, а також для насіння сояшнику та інших олійних культур.

Фосфін і фосфідні солі (сума фосфіну та його утворювачів (відповідних фосфідних солей), визначена та виражена як уміст фосфіну)	MRL у ЄС (мг/кг)*
Насіння льону	0,05
Кукурудза	0,7
Насіння ріпаку	0,05
Соеві боби	0,05
Насіння сояшнику	0,05

* Регламент ЄС може бути змінений, MRL дійсні на момент публікації. Найновіша інформація міститься в [Базі даних пестицидів ЄС \(europa.eu\)](#)

Виправдане використання пестицидів потрібне, щоб уникнути економічних проблем, які стосуються кожного. Давайте разом подбаємо про наше виробництво та торгівлю, застосовуючи Належну сільськогосподарську практику та поводячись із пестицидами відповідним чином. Зверніться до місцевої асоціації для отримання додаткової інформації про Належну сільськогосподарську практику, яка застосовується у вашому регіоні.

Ця брошура є результатом узгоджених дій компаній, що займаються торгівлю та переробкою олійних культур, а також власників сховищ, координуваних MVO – Нідерландською олійно-жировою промисловістю разом із FEDIOL – Європейською асоціацією рослинної олії та білкового борошна, COCERAL – Європейською асоціацією зернових культур, рису, кормів, насіння олійних культур, оливкової олії, жирів і торгівлі сільськогосподарськими товарами, Het Comité – Королівською нідерландською асоціацією торгівлі зерном і кормами та UNISTOCK – Європейською асоціацією професійних портових складників для сільськогосподарських товарів.

